

Geenivara-oppia kouluihin



Oletko kuullut Huvituksesta? Miltä omenat maistuvat ja onko erilaisia ryvässipuleita? Millaisia raparperin geenit ovat?

TEKSTI JA KUVA: Merja Hartikainen

Tänä vuonna käynnistyi GEENIVARAOPPI Oppia ja tiedettä kasvigeenivaroista –pilotti ilmiöpohjaisesta oppimisesta -hanke. Kaksivuotisessa hankkeessa kootaan kasvigeenivaroista tietopankki ala- ja yläkoulun, lukion sekä puutarha- ja ravitsemusalan opettajien käyttöön. Opettajat ja perinympäristöjen opetuspaketteja suunnittelevat asiantuntijat luovat tämän kootun aineiston pohjalta geenivaroihin liittyviä opetuskokonaisuuksia eri kouluasteille. Tavoitteena on saada oppilaat pysähtymään ja havainnoimaan moniaistisesti, miten

erilaisia omenoita meillä Suomessa kasvaakaan ja ettei maataisperuna olekaan vaan peruna, vaan se on ryhmä erimuotoisia, -makuisia ja -värisiä maataislajikkeita.

Tietopankki ja opettajien laatimat opetuskokonaisuudet kerätään keskitetysti verkossa jo olemassa olevaan Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen kehittämään ja koordinoimaan Peda.net -kouluverkkoon. Opetusmateriaalit ovat käyttäjilleen maksuttomia ja opettajat voivat muokata opetuskokonaisuuksia omalle paikkakunnalle ja koulun toimintaan sopivaksi.

Keväällä 2014 biologian, kotitalouden ja alakoulun opettajien tietämystä kasvigeenivaroista sekä verkko-opetuslustojen käytöstä kartoitetaan verkkokyselyllä. Samalla kyselyllä kerätään opettajien näkemyksiä ja ideoita kasvigeenivarojen opetukseen.

Hankkeessa kuvataan ”CSI wanted -kadonneita geenejä etsimässä ”-opetusvideo raparperin

monimuotoisuuden tutkimisesta. Videossa kuvaillaan raparperien koko polku sen kuuluttamisesta genomisen tutkimisen kautta säilytettäväksi kasvulliseen kokoelmaan. Koulujen oppilaat voivat osallistua tutkimukseen vastaamalla kasvikuulutukseen ja keräämällä paikallisia kasvinäytteitä MTT:n DNA-sormenjälkitekniikalla tutkittavaksi. Oppilaat voivat kerätä kasvien liittyvää kulttuurihistoriallista tietoa ja liittää kerätty tietous osaksi näytteen lähetettä.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus koordinoi hanketta ja siinä ovat mukana Kansallinen kasvigeenivaraohjelma, Ahlmanin koulun Säätio, Ammattiopisto Livia, Metsähallituksen luontopalvelut, Maaseutu- ja kotieläinpuisto Elonkierto, Kotitalousopettajien liitto, Maatiainen - Det lantliga kulturavet ry, Jyväskylän yliopisto, Turun yliopisto ja Helsingin yliopisto ja e-Opia Oy.

Lisätietoa merja.hartikainen@mtt.fi